TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20894
Tarih : 28.10.2026

52290

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de vergi gelirlerinin önemli bir bölümü tüketim üzerinden alınan dolaylı vergilerden oluşurken vergi istisnaları, muafiyetler, borç yapılandırmaları ve kamu alacaklarının tahsilatı, vergi adaleti açısından tartışılmaya devam etmektedir. Vergi yükünün gelir grupları arasında adil dağıtılması, kamu alacaklarının etkili biçimde tahsil edilmesi ve vergi avantajlarının toplumsal yararının denetlenmesi, sosyal devlet ilkesinin gereğidir.

2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ilişkin belgelerde toplam vergi harcaması 3 trilyon 597 milyar TL olarak tahmin edilmiştir. Bunun yaklaşık 768,1 milyar TL'si kurumlar vergisi kapsamındaki istisna, muafiyet ve indirimlerden kaynaklanmaktadır. Vergi harcamalarının hangi sektörlere, hangi büyüklükteki işletmelere ve hangi gelir gruplarına yöneldiğinin ortaya konulması, kamu kaynaklarının dağılımının değerlendirilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Diğer yandan 7440 sayılı Kanun kapsamında vergi borçlarının yapılandırılması, gecikme faizleri ve vergi cezalarına ilişkin çeşitli kolaylıklar sağlanmıştır. Haziran 2026'da yapılan düzenlemelerle kamu alacaklarının tecil süresi 72 aya kadar uzatılmış, teminat aranmaksızın tecil edilebilecek borç tutarı 10 milyon TL'ye yükseltilmiştir. Bu uygulamalardan yararlanan mükelleflerin dağılımı, yapılandırılan borçların tahsilat durumu ve kamu alacakları üzerindeki etkileri hakkında ayrıntılı verilerin açıklanması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. 2021–2025 yılları ile 2026 yılının ilk dokuz ayında vergi incelemeleri sonucunda yıllar itibarıyla tespit edilen matrah farkı, tarhı önerilen vergi ve kesilmesi önerilen ceza tutarları ne kadardır? Bunların ne kadarı kesinleşmiş ve tahsil edilmiştir?
2. Aynı dönemde vergi incelemesine alınan mükelleflerin sayısı kaçtır? Bu mükelleflerin büyük, orta, küçük ve mikro ölçekli işletmeler ile gerçek kişiler bakımından dağılımı nasıldır?
3. 7440 sayılı Kanun kapsamında kaç mükellef vergi borçlarını yapılandırmıştır? Yapılandırılan vergi aslı, faiz ve ceza tutarları ne kadardır? Ekim 2026 itibarıyla bunların ne kadarı tahsil edilmiştir?

4. 7440 sayılı Kanun kapsamında vergi aslı, vergi ziyaı cezası, usulsüzlük cezası, gecikme faizi ve gecikme zammı bakımından tahsilinden vazgeçilen tutarlar ayrı ayrı ne kadardır?
5. 7440 sayılı Kanun kapsamında yapılandırmadan yararlanan mükelleflerin borç büyüklüklerine, faaliyet gösterdikleri sektörlere ve işletme ölçeklerine göre dağılımı nasıldır? En yüksek tutarlı yapılandırmalar toplam yapılandırılan alacağın yüzde kaçını oluşturmaktadır?
6. 7440 sayılı Kanun kapsamında matrah veya vergi artırımı uygulamasından kaç mükellef yararlanmıştır? Bu kapsamda beyan edilen toplam matrah ve tahakkuk eden vergi tutarı ne kadardır?
7. Haziran 2026'da yürürlüğe giren düzenlemeler kapsamında 72 aya kadar tecil ve taksitlendirme imkânından kaç mükellef yararlanmıştır? Tecil edilen toplam kamu alacağı ne kadardır?
8. Teminatsız tecil sınırının 10 milyon TL'ye yükseltilmesinin ardından bu imkândan yararlanan mükelleflerin sayısı ve tecil edilen borçların toplam tutarı ne kadardır? Yararlananların işletme ölçeklerine göre dağılımı nasıldır?
9. 2026 yılı için kurumlar vergisi kapsamında öngörülen 768,1 milyar TL'lik vergi harcamasının istisna, muafiyet ve indirim türlerine göre dağılımı nasıldır? Bu düzenlemelerden yararlanan mükelleflerin sektörlere, işletme büyüklüklerine ve illere göre dağılımına ilişkin veriler bulunmakta mıdır?
10. Sayıştayın Gelir İdaresi Başkanlığı denetimlerinde kurumlar vergisi matrahının doğru hesaplanması ve finansman gider kısıtlamasının uygulanmasına ilişkin tespitleri üzerine hangi işlemler yapılmıştır? Bu kapsamda kaç mükellef hakkında inceleme başlatılmış, ne kadar vergi ve ceza tahakkuk ettirilmiştir?